

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

(З дня вступу України до Світової організації торгівлі до цього Закону будуть внесені зміни згідно із Законом України від 16 листопада 2006 року N 358-V)

Цим Законом встановлюються засади функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, порядок відшкодування вкладів вкладникам банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду, а також регулюються відносини між Фондом, Кабінетом Міністрів України та Національним банком України.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

вклад (депозит) - кошти в готівковій або безготівковій формі у валюті України або в іноземній валюті, які відповідно до законодавства України розміщені вкладником на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку на іменних рахунках у банку - учаснику (тимчасовому учаснику) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб чи залучені таким банком у формі випуску (емісії) іменних ощадних (депозитних) сертифікатів і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору. Відповідно до цього Закону Фонд гарантування вкладів фізичних осіб відшкодовує вклади, розміщені на рахунках, що не використовуються вкладником для здійснення підприємницької діяльності;

вкладник - фізична особа, яка має вклад у банку - учаснику (тимчасовому учаснику) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

недоступність вкладів - неможливість одержання вкладу вкладником відповідно до умов договору, яка настає з дня призначення ліквідатора банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Стаття 2. Учасники Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд) є банки - юридичні особи, які зареєстровані в Державному реєстрі банків, який ведеється Національним банком України, та мають банківську ліцензію на право здійснювати банківську діяльність. Участь у Фонді зазначених банків є обов'язковою.

Учасники Фонду зобов'язані сплачувати збори до Фонду.

Учасником Фонду є банк, який виконує встановлені Національним банком України економічні нормативи щодо достатності капіталу і платоспроможності та може виконувати свої зобов'язання перед вкладниками.

Банки - учасники Фонду, які не виконують встановлених Національним банком України економічних нормативів щодо достатності капіталу, платоспроможності та/або яким за рішенням Національного банку України зупинено дію банківської ліцензії Національного банку України на здійснення банківської діяльності, переводяться за рішенням адміністративної ради Фонду, прийнятим на підставі інформації Національного банку України, одержаної за результатами моніторингу діяльності банків, до категорії тимчасових учасників Фонду.

Після переведення до категорії тимчасових учасників Фонду банк, вклади фізичних осіб до якого залучені до дня його переведення до цієї категорії, зобов'язаний сплачувати збори до Фонду до повного виконання зобов'язань перед вкладниками по виплаті їхніх вкладів та нарахованих відсотків.

У разі відкликання банківської ліцензії Національного банку України на здійснення банківської діяльності адміністративна рада Фонду за поданням Національного банку України приймає рішення про виключення цього банку з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду.

Виключення банку з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду не позбавляє вкладників, вклади яких були залучені до дня виключення його з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду, права на відшкодування таких вкладів у разі настання їх недоступності відповідно до цього Закону.

Стаття 3. Гарантії за вкладом

Фонд гарантує кожному вкладнику банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду відшкодування коштів за його вкладом, включаючи відсотки, в розмірі вкладів на день настання недоступності вкладів, але не більше 1200 гривень по вкладах у кожному із таких банків. Зазначений розмір відшкодування коштів за вкладами, включаючи відсотки, за рахунок коштів Фонду може бути збільшено за рішенням адміністративної ради Фонду залежно від тенденцій розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду.

У разі розміщення вкладником в одному банку - учаснику (тимчасовому учаснику) Фонду кількох вкладів Фонд гарантує відшкодування коштів за такими вкладами, включаючи відсотки, у розмірі загальної суми вкладів за станом на день настання недоступності вкладів, але не більше розміру, встановленого відповідно до частини першої цієї статті.

Якщо вкладник має вклади у кількох банках - учасниках (тимчасових учасниках) Фонду, які в подальшому реорганізувалися шляхом їх злиття, приєднання або перетворення в один банк - юридичну особу, Фонд гарантує відшкодування коштів за цими вкладами до закінчення строку дії договорів за цими вкладами на тих самих умовах, що й до реорганізації. Вклади, залучені після реорганізації банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду, гарантуються Фондом у загальній сумі, але не більше розміру, встановленого відповідно до частини першої цієї статті.

Вклади, розмір яких становить менше 1 гривні, не підлягають відшкодуванню.

Відшкодування вкладів в іноземній валюті відбувається у національній валюті України після перерахування суми вкладу за офіційним (обмінним) курсом Національного банку України на день настання недоступності вкладів.

Стаття 4. Обмеження гарантії

Фонд не відшкодовує гарантовану суму за вкладами, розміщеними:

- 1) членами наглядової ради, ради директорів і ревізійної комісії банку, вклади в якому є недоступними;
- 2) працівниками незалежних аудиторських фірм (аудиторами), які здійснювали аудиторські перевірки банку протягом останніх трьох років;
- 3) акціонерами, частка яких перевищує 10 відсотків статутного капіталу банку;
- 4) третіми особами, які діють від імені вкладників, зазначених у пунктах 1, 2, 3 цієї статті;
- 5) вкладниками, які на індивідуальній основі отримують від банку пільгові відсотки та мають фінансові привілеї, що призвели до погіршення фінансового стану банку;
- 6) вкладниками, які не ідентифіковані ліквідаційною комісією.

Стаття 5. Інформація для вкладників

Банки - учасники (тимчасові учасники) Фонду зобов'язані:

- а) розміщувати у всіх приміщеннях, до яких мають доступ вкладники, інформацію про систему гарантування вкладів;
- б) надавати інформацію про види вкладів, що підлягають гарантуванню Фондом, обсяги і порядок їх відшкодування.

Банкам - учасникам (тимчасовим учасникам) забороняється використовувати інформацію, що стосується гарантування вкладів, у рекламі з метою сприяння збільшенню загальної суми вкладів. Банк зобов'язаний обмежувати рекламу щодо гарантування вкладів з посиланням на участь у Фонді.

Фонд зобов'язаний двічі на рік за станом на 1 січня та 1 липня публікувати в офіційних засобах масової інформації реєстр банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду протягом одного місяця після настання зазначених строків.

Інформація про зміни в реєстрі банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду додатково публікується в офіційних засобах масової інформації протягом 14 календарних днів після внесення змін до реєстру.

Стаття 6. Надання інформації для Фонду

Фонд має право одержувати від Національного банку України інформацію, необхідну для виконання ним функцій, передбачених цим Законом.

Національний банк України зобов'язаний у тижневий строк інформувати Фонд про:

- 1) надання банку банківської ліцензії на право здійснювати банківську діяльність;
- 2) застосування до банку заходів впливу;
- 3) відкликання банківської ліцензії на право здійснювати банківську діяльність.

Банки - учасники (тимчасові учасники) Фонду зобов'язані подавати Фонду балансові звіти, аудиторські висновки, інші визначені Фондом форми звітності, документи та інформацію, що необхідні для виконання Фондом функцій, передбачених цим Законом.

Ліквідатор банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду зобов'язаний надати Фонду інформацію та передбачені законодавством документи, необхідні для виконання Фондом функцій щодо забезпечення відшкодування коштів вкладникам.

Для виконання власних функцій Фонд визначає обов'язкові форми звітності для банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду.

Посадові особи Фонду зобов'язані додержувати вимог законодавства про збереження банківської таємниці щодо інформації, одержаної із зазначених у цій статті джерел.

Стаття 7. Надання інформації для Національного банку України

Фонд надає Національному банку України інформацію про виконання або порушення банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду вимог цього Закону.

Розділ II. ПРАВОВИЙ СТАТУС ФОНДУ ТА ЙОГО КЕРІВНІ ОРГАНИ

Стаття 8. Правовий статус Фонду

Фонд є державною спеціалізованою установою, яка виконує функції державного управління у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд є юридичною особою, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його повному господарському віданні.

Фонд є економічно самостійною установою, яка не має на меті одержання прибутку, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в Національному банку України.

Фонд має печатку із своїм найменуванням, веде облік і звітність відповідно до законодавства.

У своїй діяльності Фонд керується Конституцією України, чинним законодавством та діє на підставі Положення про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, яке затверджується Кабінетом Міністрів України та Національним банком України.

Місцезнаходження Фонду - місто Київ.

Стаття 9. Нормативно-правові акти Фонду

Фонд видає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими до виконання банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду.

Нормативно-правові акти видаються у формі інструкцій, положень, правил, які затверджуються рішенням адміністративної ради Фонду.

Нормативно-правові акти Фонду підлягають державній реєстрації в порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 10. Стандарти Фонду

З метою забезпечення захищеності вкладів фізичних осіб Фонд відповідно до визначеного ним порядку встановлює для банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду обов'язкові стандарти - вимоги до банків щодо їх членства у Фонді, які встановлюються нормативно-правовими актами Фонду.

Стаття 11. Звітність Фонду

Двічі на рік за станом на 1 січня та на 1 липня Фонд публікує в офіційних засобах масової інформації звіт про свою діяльність.

Один раз на рік діяльність Фонду перевіряється незалежною аудиторською фірмою, яка визначається згідно з рішенням його адміністративної ради.

Фонд подає річний звіт разом з аудиторським висновком Кабінету Міністрів України і Національному банку України до 1 липня року, наступного за звітним.

Річний звіт Фонду, достовірність якого має бути підтверджена незалежною аудиторською фірмою, підлягає опублікуванню в офіційних засобах масової інформації відповідно до законодавства.

Стаття 12. Керівні органи Фонду

Керівними органами Фонду є адміністративна рада та виконавча дирекція.

Стаття 13. Адміністративна рада Фонду

Адміністративна рада Фонду діє у складі п'яти осіб, які є громадянами України, постійно проживають в Україні, мають вищу фінансово-економічну чи юридичну освіту, стаж роботи за фахом не менше ніж п'ять років.

Адміністративна рада формується шляхом делегування до її складу двох представників Кабінету Міністрів України, двох представників Національного банку України, одного представника асоціації банків.

Очолює адміністративну раду голова, який щорічно обирається адміністративною радою з числа її членів.

Члени адміністративної ради не можуть бути членами органів управління або акціонерами будь-якого банку.

Строк повноважень члена адміністративної ради становить чотири роки і може бути продовжено на наступний строк, але не більше ніж на два строки.

У разі закінчення строку повноважень члена адміністративної ради відповідний орган, зазначений у частині другій цієї статті, у місячний строк делегує до складу адміністративної ради нового представника або приймає рішення про продовження строку повноважень члена адміністративної ради з урахуванням частини п'ятої цієї статті.

Повноваження члена адміністративної ради припиняються за рішенням органу, який його делегував, у разі:

- 1) подання членом адміністративної ради письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням;
- 2) неможливості виконання обов'язків (у тому числі за станом здоров'я);
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;
- 4) закінчення строку його повноважень;
- 5) його смерті або на підставі рішення суду про оголошення його померлим або визнання безвісно відсутнім.

Повноваження члена адміністративної ради може бути достроково припинено також з ініціативи органу, який делегував його до складу адміністративної ради, в разі прийняття відповідного рішення про це.

Орган, який делегував члена адміністративної ради, повноваження якого достроково припинено відповідно до частин сьомої та восьмої цієї статті, делегує до складу адміністративної ради нового представника у місячний строк після прийняття рішення про дострокове припинення повноважень його попереднього представника.

Стаття 14. Повноваження адміністративної ради

Адміністративна рада координує роботу Фонду щодо захисту інтересів вкладників банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду, здійснює контроль і нагляд за діяльністю Фонду, приймає рішення в межах своїх повноважень і несе відповідальність за виконання покладених на Фонд завдань і здійснення ним своїх функцій.

Адміністративна рада:

- 1) затверджує регламент роботи адміністративної ради;
- 2) затверджує кошторис витрат Фонду;
- 3) затверджує організаційну структуру Фонду;
- 4) затверджує порядок відшкодування Фондом коштів за вкладами фізичних осіб;
- 5) затверджує стандарти Фонду;

- 6) затверджує нормативно-правові акти Фонду;
- 7) призначає на посади директора-розпорядника і членів виконавчої дирекції та приймає рішення про їх звільнення;
- 8) затверджує Положення про виконавчу дирекцію та порядок оплати праці її членів;
- 9) погоджує форми і розмір оплати праці працівників Фонду;
- 10) здійснює нагляд за діяльністю виконавчої дирекції;
- 11) розглядає і затверджує звіти виконавчої дирекції про діяльність Фонду за кожне півріччя;
- 12) вносить пропозиції Національному банку України щодо запобігання негативним явищам, які можуть загрожувати інтересам вкладників банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 13) приймає за погодженням із Національним банком України рішення щодо встановлення спеціального збору для сплати банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду;
- 14) приймає рішення щодо залучення кредитів Кабінету Міністрів України, Національного банку України, банків та іноземних кредиторів;
- 15) приймає рішення про затвердження строку інвестування коштів Фонду в державні цінні папери України або вкладання на депозитні рахунки Національного банку України;
- 16) щорічно визначає аудиторську фірму, яка проводитиме аудит діяльності Фонду;
- 17) призначає в разі потреби позачергові аудиторські перевірки Фонду і визначає аудиторську фірму;
- 18) приймає рішення щодо збільшення розміру відшкодування коштів за вкладом за рахунок коштів Фонду;
- 19) приймає рішення про переведення банку - учасника Фонду до категорії тимчасових учасників Фонду;
- 20) приймає рішення про виключення банку із числа учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 21) приймає рішення з інших питань, що належать до її компетенції відповідно до цього Закону.

Стаття 15. Рішення адміністративної ради

Рішення адміністративної ради приймаються на засіданнях простою більшістю голосів за умови участі в засіданні не менше чотирьох її членів. У разі рівного розподілу голосів голос голови адміністративної ради є вирішальним.

В окремих випадках, які визначаються регламентом роботи адміністративної ради, рішення адміністративної ради можуть прийматися шляхом письмового опитування її членів.

Рішення адміністративної ради, прийняті в межах її повноважень, передбачених цим Законом, є обов'язковими до виконання банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду.

Стаття 16. Порядок роботи адміністративної ради

Порядок роботи адміністративної ради визначається її регламентом.

Адміністративна рада проводить чергові засідання не рідше одного разу на квартал.

Адміністративна рада може проводити позачергові засідання за ініціативою її голови або на вимогу не менше ніж трьох її членів чи на вимогу виконавчої дирекції.

Стаття 17. Повноваження голови адміністративної ради

Голова адміністративної ради:

- 1) головує на засіданнях адміністративної ради;
- 2) підписує протоколи засідань адміністративної ради;
- 3) розподіляє обов'язки між членами адміністративної ради;
- 4) приймає рішення з питань діяльності Фонду, крім тих, які віднесені виключно до компетенції адміністративної ради та виконавчої дирекції згідно з цим Законом.

Стаття 18. Виконавча дирекція Фонду

Питання, що пов'язані з поточною діяльністю Фонду, вирішує виконавча дирекція, кількісний склад якої затверджується адміністративною радою.

Виконавчу дирекцію очолює директор-розпорядник Фонду. Директор-розпорядник Фонду та члени виконавчої дирекції призначаються на посади та звільняються з посад адміністративною радою.

Директором-розпорядником та членами виконавчої дирекції можуть бути громадяни України, які постійно проживають в Україні, мають вищу фінансово-економічну чи юридичну освіту, стаж роботи за фахом не менше ніж п'ять років.

Стаття 19. Повноваження виконавчої дирекції

Виконавча дирекція:

- 1) приймає рішення про відшкодування коштів вкладникам у разі настання недоступності вкладів;
- 2) виконує всі процедури, пов'язані з виплатою відшкодування у разі настання недоступності вкладів;
- 3) складає кошторис витрат Фонду та подає його на затвердження адміністративній раді;
- 4) подає на затвердження адміністративній раді звіти про діяльність Фонду за кожне півріччя;
- 5) розробляє та подає на затвердження адміністративної ради Фонду нормативно-правові акти та стандарти Фонду;
- 6) має право вимагати скликання позачергового засідання адміністративної ради;
- 7) розглядає звернення до Фонду вкладників банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду щодо відшкодування вкладів за рахунок коштів Фонду;
- 8) вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду;
- 9) має право здійснювати перевірки банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду з питань, віднесених до повноважень Фонду. Планові перевірки проводяться не частіше одного разу на рік, позапланові - за рішенням Фонду щодо переведення банку - учасника до категорії тимчасових учасників Фонду;
- 10) встановлює за погодженням із Національним банком України форми звітності та порядок їх подання до Фонду банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду;
- 11) одержує від Національного банку України інформацію про прийняті рішення щодо застосування заходів впливу до окремих банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду відповідно до чинного законодавства;
- 12) аналізує інформацію про фінансовий стан банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 13) інформує Національний банк України про результати проведених у межах її повноважень перевірок банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду та в разі виявлення допущених банком порушень норм цього Закону вносить пропозиції про застосування Національним банком України до такого банку заходів впливу;
- 14) інвестує наявні ресурси Фонду в державні цінні папери України або зберігає на депозитних рахунках Національного банку України згідно з цим Законом і Положенням про Фонд;
- 15) веде реєстр банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду та вносить відповідні зміни до нього;
- 16) вносить на розгляд адміністративної ради пропозиції щодо встановлення спеціального збору для сплати банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду, збільшення розміру відшкодування за рахунок коштів Фонду, залучення Фондом кредитів від Кабінету Міністрів України, Національного банку України, банків та іноземних кредиторів;
- 17) вносить на розгляд адміністративної ради пропозиції щодо переведення банку - учасника Фонду до категорії тимчасових учасників Фонду;
- 18) готує пропозиції щодо виключення банку із числа учасників (тимчасових учасників) Фонду та подає їх на розгляд адміністративної ради;
- 19) щорічно подає на розгляд адміністративної ради пропозиції щодо визначення аудиторської фірми, яка проводитиме аудит діяльності Фонду;
- 20) приймає рішення з інших питань, що належать до її компетенції відповідно до цього Закону.

Стаття 20. Обов'язки та повноваження директора-розпорядника Фонду

Директор-розпорядник Фонду:

- 1) керує поточною діяльністю Фонду;
- 2) діє від імені Фонду і представляє його інтереси без доручення у відносинах з органами державної влади і управління, банками, міжнародними організаціями, іншими установами та організаціями;
- 3) головує на засіданнях виконавчої дирекції;
- 4) підписує протоколи засідань виконавчої дирекції, накази та розпорядження, а також угоди, що укладаються Фондом;
- 5) розподіляє обов'язки між членами виконавчої дирекції;
- 6) призначає на посади та звільняє з посад працівників Фонду (крім членів виконавчої дирекції) відповідно до законодавства України про працю; приймає рішення з усіх питань діяльності Фонду, крім віднесених до компетенції адміністративної ради, голови адміністративної ради, а також виконавчої дирекції Фонду;
- 7) несе персональну відповідальність за діяльність Фонду та виконання покладених на нього завдань;
- 8) бере участь у засіданнях адміністративної ради з правом дорадчого голосу.

Розділ III. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КОШТІВ ФОНДУ

Стаття 21. Джерела формування коштів Фонду

Джерелами формування коштів Фонду є:

- 1) початкові збори з банків - учасників Фонду;
- 2) регулярні збори з банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 3) спеціальні збори з банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 4) кошти, внесені Національним банком України в розмірі 20 мільйонів гривень;
- 5) доходи, одержані від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери України;
- 6) кредити, залучені від Кабінету Міністрів України, Національного банку України, банків та іноземних кредиторів;
- 7) пеня, яку сплачують банки - учасники (тимчасові учасники) Фонду за несвоєчасне або неповне перерахування зборів до Фонду;
- 8) доходи від депозитів, розміщених Фондом у Національному банку України.

Фонд є єдиним розпорядником коштів, акумульованих у процесі його діяльності.

Фонд має право придбавати та орендувати майно, необхідне для виконання його функцій, у межах кошторису витрат, затвердженого адміністративною радою і погодженого з Міністерством фінансів України та Національним банком України.

Кошти Фонду не включаються до Державного бюджету України.

Стаття 22. Сплата початкового збору до Фонду

Початковий збір до Фонду в розмірі одного відсотка зареєстрованого статутного капіталу банку перераховується банками - учасниками на рахунок Фонду протягом тридцяти календарних днів з дня одержання банківської ліцензії на здійснення банківської діяльності.

Банки, створені в результаті реорганізації шляхом їх злиття, приєднання або перетворення (в разі сплати початкового збору до Фонду банками, які реорганізувалися), звільняються від сплати початкового збору та набувають усіх прав і обов'язків реорганізованих банків щодо участі у Фонді.

Стаття 23. Сплата регулярного збору до Фонду

Нарахування регулярного збору до Фонду здійснюється банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду двічі на рік по 0,25 відсотка загальної суми вкладів, включаючи нараховані закладами відсотки, за станом на 31 грудня року, що передує поточному, та 30 червня поточного року.

Перерахування нарахованого регулярного збору здійснюється банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду шоквартально рівними частками до 15 числа місяця, наступного за звітним періодом.

Стаття 24. Сплата спеціального збору до Фонду

Встановлення спеціального збору до Фонду здійснюється, якщо поточні доходи Фонду є недостатніми для виконання ним у повному обсязі своїх зобов'язань щодо обслуговування та погашення залучених кредитів, спрямованих на відшкодування коштів вкладникам банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду. Рішення про встановлення спеціального збору приймає адміністративна рада за погодженням з Національним банком України.

Внесення спеціального збору банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду проводиться у строки та згідно з умовами, встановленими адміністративною радою.

Загальний розмір спеціальних зборів, сплачених банками - учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду протягом року (в разі вичерпання фінансових можливостей Фонду для виконання покладених на нього завдань), не повинен перевищувати розміру щорічного регулярного збору з банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду.

Стаття 25. Надання Фонду кредитів

Для виконання Фондом покладених на нього завдань, за умови, що його фінансові можливості вичерпані, Кабінет Міністрів України надає Фонду кредит у грошовій формі або у вигляді державних цінних паперів.

Ліміт кредитування на наступний рік визначається щорічно як десятикратний розмір надходжень від банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду за перше півріччя поточного року і передбачається Міністерством фінансів України в проекті закону про Державний бюджет України в грошовій формі або в правах на здійснення цільової емісії державних цінних паперів.

Фонд подає Міністерству фінансів України заявку про розмір ліміту кредитування і отримує в місячний строк підтвердження про включення до проекту закону про Державний бюджет України відповідних положень.

При отриманні Фондом кредиту від Кабінету Міністрів України у вигляді цінних паперів Фонд має право реалізувати їх на відкритому ринку, отримати кредит під заставу у банків, іноземних кредиторів, Національному банку України.

Національний банк України має право надавати Фонду кредит під заставу цінних паперів за ціною не нижче індексу інфляції строком на п'ять років.

Стаття 26. Контрольні функції Фонду

Фонд здійснює перевірки розрахунків та контролює повноту і своєчасність перерахування зборів кожним банком - учасником (тимчасовим учасником) Фонду.

За несвоєчасне або неповне перерахування початкового, регулярного або спеціального зборів банки - учасники (тимчасові учасники) протягом місяця сплачують пеню в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України від розміру не перерахованої суми за кожний день прострочення.

Для виконання своїх повноважень відповідно до цього Закону Фонд здійснює перевірки банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду, в тому числі і шляхом залучення незалежних експертів за рахунок коштів Фонду. Фонд має право брати участь у перевірках, які здійснюються Національним банком України, з питань, що належать до компетенції Фонду відповідно до цього Закону.

Стаття 27. Заходи впливу

Фонд зобов'язаний порушити перед Національним банком України питання про застосування до банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду заходів впливу у разі порушення ним норм цього Закону.

Національний банк України зобов'язаний розглянути звернення Фонду протягом 10 днів із дня його одержання.

У разі невиконання банком - учасником (тимчасовим учасником) Фонду вимог частини третьої статті 6 цього Закону, керівники банку підлягають адміністративній відповідальності відповідно до закону.

Фонд має право застосовувати до банків - учасників Фонду такі заходи впливу:

- 1) переводити банки до категорії тимчасових учасників Фонду;
- 2) виключати банки з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 3) в разі виявлення допущених банком порушень норм цього Закону вносити пропозиції про застосування Національним банком України до такого банку заходів впливу.

Стаття 28. Переведення банку до категорії тимчасових учасників Фонду

Переведення банків до категорії тимчасових учасників Фонду здійснюється рішенням адміністративної ради, за поданням виконавчої дирекції Фонду, в разі порушення банками - учасниками Фонду вимог цього Закону, нормативно-правових актів та стандартів Фонду. Повідомлення про прийняття такого рішення надсилається банку та Національному банку України.

Фонд не відшкодовує гарантовану суму за вкладами фізичних осіб, які залучаються банком, переведеним до категорії тимчасового учасника Фонду, які залучені ним з дати отримання повідомлення про переведення його до категорії тимчасового учасника Фонду.

Банк, переведений до категорії тимчасового учасника Фонду, зобов'язаний:

а) на другий день після отримання від Фонду повідомлення про переведення його до категорії тимчасового учасника Фонду розмістити у всіх приміщеннях, до яких мають доступ вкладники, інформацію про переведення його до категорії тимчасового учасника Фонду;

б) попереджати у письмовій формі фізичних осіб при укладенні з ними нових угод на залучення вкладів, що Фонд не гарантує відшкодування за цими вкладками на умовах, визначених цим Законом.

Банк, переведений до категорії тимчасового учасника Фонду, не сплачує регулярний збір до Фонду по вкладах, які залучені ним з дати отримання повідомлення про переведення його до категорії тимчасового учасника Фонду.

Стаття 29. Виключення банку з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду

Фонд має право виключити банк з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду в разі відкликання ліцензії Національного банку України на здійснення банківської діяльності або в разі припинення здійснення банком операції щодо залучення вкладів фізичних осіб.

Виключення банку з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду не позбавляє вкладників, вклади яких були залучені до дня отримання банком повідомлення про переведення його до категорії тимчасових учасників, права на відшкодування таких вкладів у разі настання їх недоступності відповідно до цього Закону.

Розділ IV. ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ФОНДУ НА ВІДШКОДУВАННЯ КОШТІВ ЗА ВКЛАДАМИ

Стаття 30. Право на відшкодування коштів за вкладом

Вкладники набувають право на одержання гарантованої суми відшкодування коштів за вкладками за рахунок коштів Фонду в грошовій одиниці України з дня настання недоступності вкладів.

Стаття 31. Порядок визначення вкладників, які мають право на відшкодування коштів за вкладками

Ліквідатор банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду має надати Фонду протягом двадцяти робочих днів з дня настання недоступності вкладів повний перелік вкладників, які мають право на відшкодування коштів за вкладками, із визначенням їх розрахункової суми, яка підлягає відшкодуванню відповідно до цього Закону.

На підставі одержаного від ліквідатора банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду переліку вкладників із визначенням розрахункової суми, яка підлягає відшкодуванню за рахунок коштів Фонду. Фонд у місячний строк перевіряє подані розрахунки з урахуванням вимог статті 4 цього Закону та приймає рішення про відшкодування коштів вкладникам.

Фонд протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про відшкодування Фондом коштів за вкладками фізичних осіб повідомляє вкладників через офіційні засоби масової інформації.

З дня настання недоступності вкладів припиняється нарахування відсотків за ними.

Стаття 32. Розрахунки з вкладниками банків - учасників (тимчасових учасників) Фонду

Порядок відшкодування Фондом коштів за вкладками фізичних осіб затверджується адміністративною радою Фонду.

Відшкодування за вкладками здійснюється в готівковій або безготівковій формі.

Фонд за запитом ліквідатора банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду у письмовому вигляді надає необхідну інформацію про розмір відшкодованих коштів за вкладками за рахунок коштів Фонду.

Виплата Фондом гарантованої суми відшкодування через визначені банки-агенти здійснюється протягом трьох місяців з дня настання недоступності вкладів. У разі ліквідації системоутворюючого банку цей строк може бути продовжено до шести місяців.

Відшкодування за вкладками можуть сплачуватися іншим особам згідно з законодавством України (за довіреністю, заповітом тощо). Строк позовної давності по зверненнях вкладників становить три роки.

Стаття 33. Набуття Фондом права кредитора

Фонд набуває право кредитора щодо банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду на всю суму, що підлягає відшкодуванню, з дня настання недоступності вкладів.

Розділ V. ОСОБЛИВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 34. Початок відшкодування коштів за вкладами

Фонд розпочинає здійснення своїх функцій щодо відшкодування вкладникам банку - учасника (тимчасового учасника) Фонду коштів за вкладами в установленому відповідно до цього Закону розмірі з дня набрання чинності цим Законом.

Стаття 35. Обмеження діяльності Фонду

Фонду забороняється здійснення діяльності, яка не передбачена цим Законом.

Стаття 36. Ліквідація Фонду

Ліквідація Фонду здійснюється в установленому законом порядку.

Кошти Фонду, які залишилися після його ліквідації, перераховуються до Державного бюджету України.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Цим Законом повністю врегульовані питання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, створеного відповідно до Указу Президента України від 10 вересня 1998 року N 996 "Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб - вкладників комерційних банків України".

3. Дія цього Закону не поширюється на відкрите акціонерне товариство "Державний ощадний банк України" (до прийняття відповідного закону).

4. Законодавчі акти України до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у частині, що не суперечить йому.

5. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про систему оподаткування" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., N 16, ст. 119, N 22, ст. 159; 1998 р., N 14, ст. 60, N 20, ст. 104; 1999 р., N 5 - 6, ст. 39, N 7, ст. 47, N 20 - 21, ст. 192, N 26, ст. 215, N 51, ст. 455; 2000 р., N 20, ст. 149, N 36, ст. 298):

статтю 1 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Встановлення і скасування спеціального збору до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, розмір та механізм справляння цього збору здійснюються відповідно до Закону України "Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб".

У зв'язку з цим частини четверту - шосту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою;

перше речення частини третьої статті 2 викласти в такій редакції:

"Державні цільові фонди включаються до Державного бюджету України, крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України";

у статті 14:

частину першу доповнити пунктом 25 такого змісту:

"25) збори до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (початковий, регулярний, спеціальний)";

доповнити статтю новою частиною такого змісту:

"5. Спеціальний збір до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, зазначений у пункті 25 частини першої цієї статті, встановлюється у порядку, визначеному Законом України "Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб";

2) пункт 1 частини першої статті 31 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 42 - 43, ст. 378) доповнити після підпункту "б" новим підпунктом такого змісту:

"в) витрати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, що пов'язані з набуттям ним прав кредитора щодо банку, - у розмірі всієї суми відшкодування за вкладами фізичних осіб".

У зв'язку з цим підпункт "в" вважати підпунктом "г";

3) у Законі України "Про банки та банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 5 - 6, ст. 30):

статтю 87 доповнити новими частинами такого змісту:

"Національний банк України зобов'язаний протягом двох днів після прийняття рішення про ліквідацію банку повідомити про це Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

У разі оскарження в судовому порядку рішення Національного банку про ліквідацію банку Національний банк України повідомляє про це Фонд гарантування вкладів фізичних осіб";

пункт 3 частини другої статті 93 викласти в такій редакції:

"3) відповідно до вимог нормативно-правових актів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб надає Фонду протягом двадцяти робочих днів із дня настання недоступності вкладів повний перелік вкладників, які мають право на відшкодування коштів закладами, із визначенням їх розрахункової суми, що підлягає відшкодуванню";

4) частину першу статті 42 Закону України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 29, ст. 238; 2000 р., N 14 - 15 - 16, ст. 121, N 29, ст. 230, N 42, ст. 351; 2001 р., N 35 - 36, ст. 30) доповнити після пункту 1 новим пунктом такого змісту:

"2) надає кредити Фонду гарантування вкладів фізичних осіб під заставу цінних паперів за ціною не нижче індексу інфляції терміном на 5 років".

У зв'язку з цим пункти 2 - 14 вважати відповідно пунктами 3 - 15.

6. Кабінету Міністрів України:

протягом одного місяця підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

7. Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, створеному відповідно до Указу Президента України від 10 вересня 1998 року N 996 "Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб - вкладників комерційних банків України", привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
м. Київ
20 вересня 2001 року
N 2740-III

Л. КУЧМА